UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab Anno 395. Usque Ad Annum 428

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1759

VD18 90117794

§. 22. Romani in diversa sparguntur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-66042

Visual Library

Sæculum V.
A. C. 410.

§. XXII.

Romani in diversa sparguntur.

Ex his, qui Urbis ruinæ cervices subtraxere, multi in vicinas Thusciæ insulas, alii in Siciliam & in Africam secesserunt. Alii Orientem, Ægyptum, Palæstinam petierunt. Aliquos S. Hieronymus Bethlehemi excepit, cumque his charitatis officiis occuparetur, & in tanta calamitate animum turbaret tristitia, non parum a labore litterario retardabatur. Sola, quam litteris daret, nox supererat, & oculorum aciem senio hebescentem Hebraicæ litteræ admodum fatigabant. Conscripto in Isaiam Commentario, quod opus, ut Eustochii precibus satisfaceret, susceperat, eadem permoverat, ut etiam in Ezechielem, & deinde in Jeremiam commentaretur. Verum sanctum vehementer afflixerat allatum nuncium de Romanæ urbis intra brevissimum temporis spatium bina obsidione, & fame tanta, ut aliqui carnes humanas devorarent. Ubi Romam rescivit captam, simulque Pammachii, & Marcellæ obitus nunciaretur, immensum auctus est dolor; cum vero postea apud se videret homines sanguine illustres utriusque sexus, profugos, subito casu ad mendicitatem redactos, paulo ante opulentissimos, nunc nudos, vulneratos, & necdum

Rutil. itin. Lib. 1. Hier. Præf. in 1. in 3. 7. lib. in Ezech.

Ep. 16. ad Princip. c. 5.

necdum tutos a crudelitate illorum, qui adhucdum divites esse suspicabantur, tot malorum agmine obrutus lacrymis non temperabat, atque, ut poterat, miseris succurrebat. Appropinquare finem mundi ominabatur, atque interim Vindicis Dei manum, & prædictos a Prophetis eventus videbat; nam sæpe dixerat, Romam adhucdum Deorum cultui addictam, & vitiis cœno inquinatam, esse illam Babylonem, & Mulierem prostitutam Apocalypticam, atque seditionem a S. Paulo prædictam ante Adventum Anti-Christi, esse Imperii Romani casum, quem Apostolus clarius designare noluisset, ne causa Persecutionis esset.

Sæculum V. A. C. 410.

Pag. in Ezech. ep. 17. ad Marcell. c. 7. in Isaia.

XLVII. L. 2. in Jovin. in fine. Ep. 15. ad Algas. q. ult.

Eodem tempore Barbari Orientis Provincias Syriam, Phœnicen, Palæstinam, Arabiam, Ægyptum fœde vastabant. S. Hieronymus dicit, se ipsum non sine periculo eorum manus effugisse. S. Nilus Arabum, qui venatione, & rapinis victum quærebant, latrocinia in Deserto Sina peracta ita narrat. S. Nilus cum Filio de monte descenderat, Monachos, qui ad Rubum habitabant, id est, verisimiliter in loco, ubi Moyses Rubum ardentem vidit, pro more suo invisurus. Decima quarta Jan. summo mane, cum Officium Divinum egissent, magna vociferatione irruunt Barbari, & omne Monachorum in hyemem collatam

Nil. Narr. 2. p. 27. Boll. 14 Jan. p. 958.

Sæculum V. A. C. 410.

S. Nilus.

tam penum, nempe ſylveſtres, & exſiccatos arborum fructus, rapiunt. Hos Monachorum, quos Eccleſia exire cogerant, humeris imponunt, ut quo juberentur, deferrent. Senum corporibus veſtimenta detrahunt, & nudos recta linea conſtituunt jugulandos. Initium ferunt in Presbytero Theodulo, cui caput amputarunt; ipſe non reluctabatur, ſed Signo Crucis ſe muniens dixit: *Benedictus Deus!* tum alium Senem Theodulii ſocium, & juvenem, qui ſenibus ſerviebat, interficiunt, aliisque manu ſignum dant, ut fugerent. S. Nilus filium a ſe avelli non ferebat, quem abducebant captivum; at Filius Patri oculorum tactu ſuadebat, ut cum cœteris auffugeret. Ergo in montem nititur converſis ſemper ad filium oculis, & ipſum quamdiu potuit Patrem reſpicientem.

p. 50.

Ubi Monachi Montis culmen tenuerunt, cum de funeſto caſu colloquerentur, venit ſervus Magdonis, qui in urbe Pharan huic Deſerto proxima Senatoria Dignitate potiebatur. Hoc mancipium ex Barbarorum caſtris auffugerat, necdum timore diſcuſſo anhelum. Interrogatur, quomodo fugere potuiſſet. Tum ad S. Nilum converſus dixit: *Barbari ſumpta Cœna colloquentes dicebant, nos, me nempe, & Filium tuum, ſequenti die, ubi illuxiſſet, Sideri, quod ipſi adorant, eſſe immo-*

p. 60.

Sæculum V. A.C. 410.

immolandos (adorabant autem Venerem) *erigunt aram, imponunt ligna, nobis, quid ageretur, insciis, nam sermonis barbari ignari sumus; at ecce! captivorum aliquis, qui linguam eorum callebat, clam omnibus ad me: crastina tempore matutino vos duo Veneri cadetis victimæ. Quod compereram, filio tuo manifestavi, scilicet, nisi fugeremus, nos altera die homines non futuros. Timuit, ne in fuga deprehenderetur, & apud se constituit manere, divinæ Providentiæ confisus. Ego vero videns Barbaros vino, & somno sepultos, primum noctis beneficio usus, & humi repens paulatim ab eorum castris me surripui, tum collectis omnibus viribus in cursus effusus sum.* Post hæc & alia ab Arabibus crudeliter facta narrabat, atque etiam necem juvenis cujusdam Eremicolæ, qui vitæ jacturam contempserat, malens mori, quam locum, ubi alii Monachi laterent prodere, aut corpus suum nudum Barbarorum oculis objicere.

p. 87.

S. Nili & Filii ejus Historia.

Cum immanem incursionem urbis *Pharan* incolæ cognovissent, illius Civitatis Senatus rem tantam sileri non debere existimavit, sed misit, qui Barbarorum illorum Principi, quid peccatum esset, nunciarent. Interim Monachi ad sepeliendos fratres convenientes post dies quinque occisorum corpora viderunt

Sæculum V. A. C. 410.

runt integra, nullum gravem odorem exhalantia, non horrida aspectu, & aliis intacta. Eorum Nomina litteris commiserunt, ut inter Martyres honorarentur. Ecclesia hodieque ipsorum Memoriam 14. Jan. celebrat. Monachi deinde *Pharan* se conferunt, ut scirent quid Arabum Princeps respondisset: ipsis urbem ingredientibus, redibant ab eo legati cum ipsius Epistolis, in quibus mandabat, ut qui damnum passi essent, ad se venirent, quippe omnia redditurum. Scilicet quæstum ex commercio cum Romanis amittere metuebat. Ergo ex *Pharan* Legati mittuntur ad renovandam pacem; hos captivorum propinqui, & ipse S. Nilus, comitabantur. Duodecim dierum itinere confecto in castra perveniunt Arabum Ducis, quem sui *Amman*, seu *Iman* appellabant; Ille Legatorum postulatis satisfecit.

p. 60.
Mart. Rom. 14. *Jan.*

p. 97.

p. 97.

Aliqui S. Nilo dicebant, filium ejus vivere, & in urbe Eluza mancipium esse. Itaque iter ingressus est, ut illo iret. In via fuere, qui Patri referrent, illius urbis Episcopum filium ejus emisse, & Clericum ordinasse, jamque virtutis ejus apud omnes maximam esse opinionem. S. Nilus illuc perveniens, filium prior cognovit, & linguente se animo concidit. Filius Patrem amplexu stringens Spiri-

Spiritus revocavit. Tum quæ sibi accidissent, Parenti narravit in hunc modum: *In illo rerum articulo, quo Magadonis servus auffugit, omnia ad nos immolandum ara, gladius, poculum, libamina, thus parata erant. Barbari altera die illucescente nobis jugula solvere constituerant. Pronus in terram prostratus, tacite orabam illo fervore, quo in extremis periculis solemus, Domine! ne patiaris sanguinem meum malignis spiritibus offerri, & corpus meum Impudicitiæ Dæmoni victimam cadere. Redde me Parenti meo, qui in te sperat! dum in his precibus persevero, surgunt Barbari, attoniti, quod tempus Sacrificio aptum jam præteriisset, nam ortus sol erat. Interrogant me, quid altero captivo factum? dixi, id me nescire. Ipsi acquieverunt, nec ullum indignationis signum dederunt. Tunc animus mihi crevit, & Deo adjuvante constanter repuli cogere volentes, ut carnes immundas manducarem, & cum mulierculis delectarer. Postquam in Regionem habitatam pervenimus, venalem me fecerunt, cumque emptor nullus pluris quam duobus aureis me æstimaret, sæpius ex foro reductum, tandem in aditu, qua oppidum ingressuris subeundum erat, collocant me nudum, suspenso ad collum gladio, quo significabatur, nisi pretio redimerer, illico me interfecturos. Manus extendebam*

Sæculum V. A. C. 410.

p. 110.

S. Nili Filius captivus.

p. 117.

Sæculum V. A. C. 410. *ad obvios quosque obsecrans, ut Barbaris darent, quantum peterent, & pollicebatur pretium a me emptori restituendum, & insuper illis serviturum. Tandem aliqua misericordia moti emerunt.*

p. 123. Urbis Eluzæ Episcopus Patrem & Filium omnibus charitatis Christianæ officiis prosecutus, aliquamdiu apud se retinuit, ut fatigatos foveret; imo ut S. Nili Pietatem & Virtutes prœmiaretur, etiam repugnantem Presbyterum ordinavit. Discedentibus ea præbuit, quæ ad profectionem valde longam erant necessaria. Reliqua de S. Nili vita ignorantur, nisi quod illo tempore esset quinquagenarius. Post hæc annis adhucdum quadraginta usque ad Imperatoris Marciani Regnum superstes fuisse creditur. De ipsius operibus supersunt nobis aliqui Tractatus pii, atque mille, sexaginta & una Epistolæ, pleræque breves, stilo acri, & conciso scriptæ.

v. Chronol. Suar. p. 692.

Lib. 1. ep. 44. De Evchariſtia disserit in hunc modum: *Post invocationem terribilem, & postquam Spiritus adorandus, & vivificans descendit,* (*) *quod supra Sacram Mensam*

(*) Interpres Protestans vocem: *terribilis*, permutavit cum voce germanica feyerlich, cui nullatenus illa vis inest, quæ voci: *terribilis*, a Fleurio redditæ. Nimirum homini Protestanti, veram JEsu Christi corporis præsentiam in Evchariſtia

Mensam positum est, jam non amplius simplex panis est, & vinum vulgare, sed JEsu Christi Dei Nostri Corpus, & Sanguis pretiosus, ab omni macula emundans illos, qui magno timore, & vehementi desiderio accedunt. In alia Epistola dicit; S. Joannem Chrysostomum sæpe Angelos in Ecclesia, præsertim tempore Sacrificii incruenti, vidisse. Eos, quamprimum Sacerdos offerre inciperet, summa Reverentia Altare circumdare, donec Mysterium terribile completum esset, tum per totam Ecclesiam diffusos, Episcopos, Presbyteros, & Diaconos in Dispensatione Corporis, & Sanguinis pretiosi adjuvare. In alia Epistola S. Nilus nimium rigorem reprehendit cujusdam Presbyteri, qui nihili faciebat Confessionem publicam Pœnitentis, nisi deinde multa opera, quæ carnem affligunt, sequerentur. *Tu vero*, inquit, *ad unam tantum Scripturæ partem attendis, nempe ad eam, quæ iram*

Sæculum V. A. C. 410.

II. Ep. 294.

S. Nili opera.

III. Ep. 43.

charistia neganti, nihil in hoc Mysterio terribile videtur. Transeat! num ideo autem verba Fleurii, & S. Nili corrumpere licebat? Ceterum ex his S. Nili verbis, & quæ sequuntur contra Protestantem nostrum, qui id ignorare velle videtur, liquet, aliud fuisse Corporis Christi Consecrationem, & aliud distributionem. Liquet etiam, quid Sæculi V. initio de hoc Sacramento Fideles crediderint; nam quis in sensu sano hæc Verba de simplici Symbolo explicet?

Sæculum V. A. C. 410.

Dei annunciat, & non ad Misericordiam, omnibus ferme paginis occurrentem. Illi, qui possunt, utilissime bona opera, qualia sunt jejunia, vigiliæ, Cilicium, cineres, & largæ eleemosinæ, Pœnitentiæ suæ argumenta exhibent, at non est rejicienda simplex confessio illorum, quibus vel vires, vel occasio omnia hæc opera faciendi desunt. Si sinceram esse Pœnitentiam certo sciamus, sufficit. Opuscula S. Nili omnia de Vita Ascetica, id est de Perfectione Christiana agunt. In primo fortiter teporem arguit, qui in Monasteria irrepebat. Inter cœteros Tractatus de octo vitiis capitalibus celeberrimus est.

Sed ad incursiones Barbarorum redeundum. Cum etiam in Ægypto grassarentur, Monachi Scetienses Solitudinem suam relinquere coacti sunt; hinc Arsenius non sine lacrymis dicebat: *Mundus Romam, Monachi Scetim amiserunt.* Aliqui Monachi in illis Ægypti Desertis interfecti, quod testatum facit S. Augustinus, publicam illorum temporum calamitatem, atque Barbarorum in Italia, Gallia, Hispania latrocinia deplorans. De his ad Presbyterum, cui nomen Victorianus, scribens, docet, quid Gentilibus, si Christianis hæc mala objicerent, respondendum, quo Spiritu hæc a Christianis ferenda, imo & Exemplo Sanctorum Virorum

Rosw. 20. p. 564. Ep. III. al. 122. ad Victorianum.

Sæculum V. A. C. 410.

rorum in utilitatem & profectum suum vertenda essent.

Illustres Profugi.

Inter illos, qui fugientes Alarici arma in Africam navigaverunt, Illustrissimæ fæminæ fuere Proba cum Juliana Nura sua, & Demetriade Nepte, atque ex alia familia, Albina, Pinianus Gener ejus, & Melania junior filia. Haud diu postea S. Augustinus ad Probam dedit longam epistolam, & modum docuit, qua ratione in Divitiis suis, & in medio Familiæ suæ ut vere vidua vitam institueret. Præcipue de oratione agit. Albina & familia ipsius, cum Romæ interitum auguarentur, venditis bonis, haud diu antequam obsideretur, egressi sunt. Melania senior Albinæ socrus, & Filius ejus Publicola cum ipsis discessere. Rufinus etiam Aquilejensis comitem se dedit, & secutus est eos in Siciliam, ubi Homilias Origenis in Librum Numerorum transtulit, illo tempore, quo Gothi Rhegium incenderunt. Rufinus in Sicilia paulo post vita excessit. Albina, Melania filia ejus, & Pinianus Gener in Africam trajecerunt, Carthaginem, & inde Tagastam profecti, ut Episcopum Alypium inviserent. Melania Senior Jerosolymam cum Nepote Publicola reversa, ibi quadragesimo, postquam advenisset, die vita defuncta est. S. Augustinus Tagastam ire non potuit, quamvis Albinam, Pinianum, &

Hier. ep. 8. ad Demetr. c. 3. Sup. l. XIX. §. ult. Pall. Laus. 118. al. 33. ep. 130. al. 121.

Præf. ad Ursac. ap. Vales. not. ad Eus. VI. 38.

Hier. Præf. 1. in Ezech. vit. Mel. ap. Metaph. 31. Jan.

Aug. ep. 124. al. 237.

Sæculum V. A.C. 41[illegible].

& juniorem Melaniam videre ardentissime cuperet, nam Salus populi, & Gregis sui eum Hippone retinuit; quæ si causa abfuisset, non eum pluviæ, non hyemis rigor, quem etiam in Africa positus, non sine magna molestia ferebat, ab illa profectione retardassent.

§. XXIII.

Pinianus Hippone tumultus occasio.

Elapso aliquo tempore Albina & Familia ejus Hipponem venerunt, ut ad S. Augustinum diverterent. Ecce vero, cum in Ecclesia essent, Hipponenses Piniano manus injicere, & magno clamore a S. Augustino postulare, ut ipsum hujus Ecclesiæ Presbyterum ordinaret. S. Augustino respondente, se non ordinaturum invitum, populus clamores geminabat. Pinianus, & Melania Sponsa ejus, qui jam diu continentiam servabant, dicebant, populum lucelli spe moveri, nempe ut opes, quas profuse distribuebant, suæ Ecclesiæ, & Civitatis Hipponensis pauperibus acquirerent.

Ep. 126. *al.* 125.

S. Augustinus, cum tumultus crescceret, in medium procedens dixit populo: *si eum vultis habere Presbyterum contra fidem, quam promisi, me non habebitis Episcopum.* Tum relicta multitudine ad Sedem suam regressus est. Hæc verba populum subita severitate suspensum paululum continuit;